

GUIA PER AL PROFESSORAT

25 dones. Quaderns Virtuals de material transversal per a secundària.

Els objectius bàsics que busquen els *QV 25 dones*, són per una banda contribuir a acabar amb la visió androcèntrica dominant a la majoria de matèries que s'imparteixen en els centres de secundària i crear una sèrie de materials que permetin donar a conèixer les fonamentals aportacions de 25 dones en diversos camps del coneixement humà. Per tal d'aconseguir aquest doble objectiu, s'han escollit 25 exemples de dones que en diversos camps han realitzat importants aportacions. La tria d'aquestes dones ha estat realitzada no únicament en funció de la seva importància i/o popularitat sinó amb la intenció de poder treballar diversos aspectes relacionats amb les diverses matèries que s'imparteixen a secundària. D'aquesta manera un dels objectius que es pretén realitzar és la creació d'uns materials transversals. A través d'aquests personatges l'alumnat s'endinsa en diversos àmbits del coneixement.

El material que volem elaborar és eminentment pràctic, en format de quadern virtual, que permeti un fàcil accés i combini la possibilitat del treball individual i el treball en grup. No es tracta de presentar una informació general en la qual l'alumnat únicament visioni uns continguts, sinó d'elaborar exercicis pràctics per tal que l'alumnat pugui treballar tot cercant i interpretant d'una manera activa la informació.

Tal i com hem comentat anteriorment, s'ha fet una tria de 25 dones que han fet aportacions significatives en el camp al qual s'han dedicat. La tria ha intentat mantenir un equilibri entre períodes històrics i àmbits de treball.

Els àmbits treballats són els següents:

- Àmbit científic: Hipàtia, Maria Gaetana Agnesi, Mary Sommerville, Marie Curie i Dian Fossey.
- Àmbit històric: Hatshepsut, Leonor d'Aquitània i Isabel de Castella.
- Àmbit literari: Safo, Hidalgarda de Bingen, Duoda, Christine de Pizan i Mary Shelley.
- Pensament i política: Rosa Luxemburg, Simone de Beauvoir, Victoria Kent i Frederica Montseny.
- Antropologia i viatges: Gertrude Bell, Freya Stark, Delia Akeley i Margaret Mead.
- Àmbit artístic: Artemisia Gentileschi, Sofonisba Anguisciola, Camille Claudel i Frida Kahlo

Estructura dels materials

Per mantenir una coherència i facilitar el treball, la totalitat dels QV elaborats presenten una estructura idèntica o molt semblant. En el primer full es treballa l'àmbit biogràfic. A continuació es faciliten una sèrie d'enllaços a pàgines web i a altres materials per poder ampliar coneixements. Tanca aquest primer full una sèrie de qüestions sobre la vida de l'autora.

Un segon full ens porta al context històric del personatge. A continuació apareixen també diversos links relacionats amb aquest moment històric. Per finalitzar el segon full, apareixen també un seguit de preguntes relacionades amb el moment històric en que va viure l'autora.

El tercer full consisteix en un seguit de preguntes sobre diversos aspectes de les aportacions de l'autora. Sovint s'intenta relacionar aquestes aportacions amb l'època o altres obres representatives.

El format QV

Un Quadern Virtual és un quadern d'exercicis *on line* i interactiu. Presenta els següents avantatges:

- Té una presentació atractiva
- Permet l'autocorrecció d'alguns exercicis (aquells que demanen una resposta tancada)
- Permet la introducció de tot tipus d'enllaços a pàgines web
- Permet que el professorat que ho desitgi pugui descarregar el Quadern Virtual i adaptar-lo a les seves necessitats o actualitzar-lo
- Permet l'avaluació, correcció i intercanvi d'informació entre professorat i alumnat en xarxa a través de l'entorn educampus.
- Permet el treball en grup amb una pissarra digital i el treball individual amb l'ús de l'ordinador.

Les pràctiques han estat concebudes com a Quaderns Virtuals. Aquests Quaderns Virtuals contenen exercicis que poden ésser corregits de manera automàtica i d'altres que, com que no tenen una resposta tancada i única, no permeten aquest tipus de correcció. Hem intentat en la mesura del possible, mantenir un cert equilibri entre aquests dos tipus de qüestions. Lògicament l'estructura i característiques dels QV potencien els exercicis amb resposta tancada i per tant que pot ser autocorregida. Aquest és un dels avantatges dels quaderns virtuals. Però és també una de les seves limitacions. En un moment en que els dèficits en el domini de l'expressió escrita són evidents, aquest tipus d'exercici no permeten una millora en aquest àmbit. Per tal de compensar aquesta deficiència, les activitats de resposta oberta permeten treballar aquesta habilitat tot i que òbviament no poden ser autocorregits.

Els exercicis que l'alumnat realitza amb el Quadern Virtual poden ser corregits i avaluats en xarxa en l'entorn *educampus*. Recomanem que el professorat que no estigui familiaritzat en el treball en Quaderns Virtuals consulti els materials (curs telemàtic D82) a la web :

http://jasper.xtec.cat:7451/cdweb/dades/actu/actual_matform/materials/td82/index.htm

Voldríem subratllar alguns fets bàsics del treball en Quaderns Virtuals.

- Els QV no es poden executar des d'un ordinador no connectat a internet.
- Els QV no es poden visionar correctament sense el motor *Java* que podem descarregar fàcilment i de manera gratuïta www.java.com
- Si volem realitzar-ne l'avaluació en xarxa caldrà que tant el professorat com l'alumnat tingui accés a l'entorn *educampus* i per tant els cal estar donats d'alta com a usuaris i tenir un codi d'accés (gran part de l'alumnat està donat d'alta però cal que ho comprovem, ja que sovint no és un àmbit massa utilitzat per a ells). Es pot avaluar en xarxa si editem la proposta des de l'editor de propostes de l'*educampus* (podeu fer-ho seguint les instruccions que trobareu en els materials abans esmentats)
- El QV es pot modificar si es descarrega a l'espai de treball propi.
- Els QV es poden imprimir.

Bibliografia

La bibliografia citada fa referència especialment a temes de coeducació, obres generals i materials per a l'elaboració dels QV. La bibliografia específica de cada autora surt en el QV corresponent.

ALIC, M.: *El Legado de Hipatia. Historia de las mujeres de ciencia desde la Antigüedad hasta el Siglo XIX*, Ed. Siglo XXI, Madrid.

AA.VV.: *Esriptores. De Caterina Albert als nostres dies*, Fundació Lluís Carulla, 2005.

AA.VV.: *Autoridad femenina, autoridad científica: las mujeres y la ciencia, Maleta pedagògica amb material divers*, Centre Municipal d'Informació i Recursos per a les Dones, Ajuntament de Barcelona.

AA.VV: *The international who's who of women*, Europa Publications, London, 1997.

BONAL, X.: *Las actitudes del profesorado ante la coeducación. Propuestas de intervención*, Ed. Grao, Biblioteca de aula, 114. Barcelona, 1997

DRONKE, P.: *Las escritoras de la Edad Media*, Ed. Crítica, Barcelona, 1994.

GISBERT,M.: *Telemática y coeducación en los inicios de un nuevo milenio*, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona.

GÓMEZ, J.: *Quaderns virtuals: aprenentatge i avaluació en xarxa, PIE. (Manual del Curs telemàtic)*.

GONZÁLEZ,M.J.: *Les artistes i la modernitat. Política i representacions a L'Avenc*, n.312, abril 2006.

HARDING, S.: *Ciencia y feminismo*, Barcelona, 1995.

INSTITUTO DE LA MUJER: *En femenino y en masculino*,_ Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Madrid, 1999.

LLINÀS;MASÓ, A;SÁNCHEZ,M.: *Les dones i les filosofies*, Diputació de Barcelona, 2002.

PULEO, ALICIA (coord.), *La Filosofía contemporánea desde una perspectiva no androcéntrica*, Secretaría de Estado de Educación, Ministerio de Educación y Ciencia, 1996

URRUZOLA, M^a.J.: *Introducció a la Filosofia Coeducadora*, Ed. Maite Canal, Bilbao, 1995

URRUZOLA, Mª J.: *¿Es posible coeducar en la actual escuela mixta? Una programación curricular de aula sobre las relaciones afectivas y sexuales*, ed. Maite Canal, Bilbao, 1991.

VALERA, J.M :*Recursos para la Producción Multimedia* , UNED, 2000.

VERKEN,V. M.; HERNÁNDEZ ZUBIZARRETA : *Mujeres, tecnología y desarrollo*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales/Instituto de la Mujer.